

STD – 8

ગાલા

વિજ્ઞાન પ્રયોગપોથી

પ્રયોગ :-6

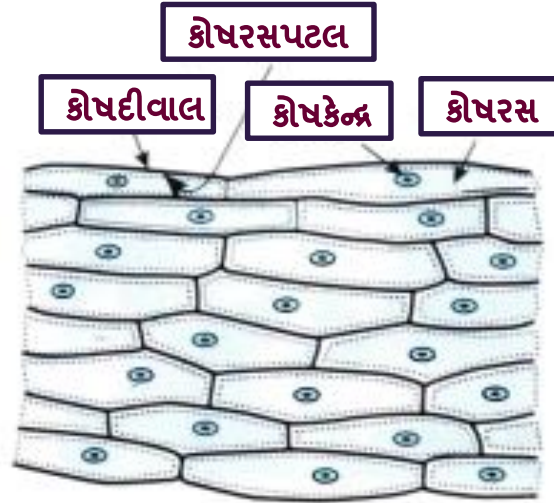
પ્રયોગ - 6

હેતુ:- ડુંગળીના કોષોની સ્લાઈડ બનાવી તેનું માઈક્રોસ્કોપની મદદથી અવલોકન કરવું.

સાધનો:- ડુંગળી, સ્લાઈડ, કવર સ્લિપ, માઈક્રોસ્કોપ (સૂક્ષ્મદર્શક યંત્ર), ચીપિયો, બ્લોટિંગ પેપર

પદાર્થો:- લોટિંગ પેપર

આકૃતિ:-

» પ્રયોગ- પદ્ધતી

- 🧪 (1) ડુંગળી ઉપરના સુકાયેલા ગુલાબી પડ દૂર કરો.
- 🧪 (2) ચીપિયાની મદદથી અંદરના માંસલ પડ ખુલ્લા કરી,
એક પાતળું સફેદ પડ અલગ કરો.
- 🧪 (3) સ્લાઈડર પર પાણીનું ટીપું મૂકી પાતળા પડને તેના પર મૂકો.
- 🧪 (4) આ પડને મિથિલીન બ્લ્યૂ અભિરંજક વડે અભિરંજિત કરો.
- 🧪 (5) અભિરંજિત થયેલા પડ પર કાળજી પૂર્વક કવર-સ્લિપ એવી રીતે મૂકો કે
જેથી હવાના પરપોટા ન રહે.

 (6) બ્લોટિંગ પેપર વડે વધારાનું અભિરંજક શોષી લો.

 (7) તૈયાર થયેલી સ્લાઈડનું માઈક્રોસ્કોપ (સૂક્ષ્મદર્શક યંત્ર) હેઠળ અવલોકન કરો.

» અવલોકન

સ્લાઈડમાં દીવાલમાં ગોઠવાયેલી ઈંટોની જેમ ડુંગળીના કોષોની ગોઠવણી જોવામાં પ્રત્યેક કોષમાં મધ્યમાં ગોળાકાર ઘટ કોષકેન્દ્ર, સૌથી બહાર દ્રઢ આવરણ કોષદીવાલ જોવા મળે છે. કોષકેન્દ્ર સિવાયના કોષના વિસ્તારમાં કોષરસ હોય છે.

» નિર્ણય

ડુંગળીના દરેક કોષના પડ ઘણા કોષોથી બનેલા છે.

જ્ઞાનચક્રાસણી

1. નીચેના દરેક પ્રશ્નના ઉત્તર માટે આપેલા વિકલ્પોમાંથી સાચો વિકલ્પ શોધીને તેનો ક્રમ-અક્ષર પ્રશ્નની સામે આપેલા ☐ માં લખો.

(1) રોબર્ટ હૂકે શાની શોધ કરી હતી?

B

A. કોષકેન્દ્ર B. કોષ C. રંગસૂત્ર D. કોષરસ

(2) કોષની ક્રિયાઓનું નિયમન કોણ કરે છે?

A

A. કોષકેન્દ્ર B. કોષરસ C. કોષદીવાલ D. કોષરસસ્તર

(3) વનસ્પતિકોષને આકાર અને દ્રઢતા આપવાનું કાર્ય કોણ કરે છે?

C

A. કોષકેન્દ્ર B. કોષરસ C. કોષદીવાલ D. કોષરસસ્તર

(4) નીચેના પૈકી કઈ અંગિકા પ્રાણીકોષમાં હોતી નથી?

C

A. કણાભસૂત્ર B. રિબોઝોમ C. હરિતકણ D. રંગસૂત્ર

(5) સજીવના કોષમાં રહેલો આનુવંશિકતાનો એકમ કયો છે?

C

A. કોષકેન્દ્ર B. કોષકેન્દ્રિકા C. જનીન D. કોષરસ

2. તફાવત ત્રણ મુદ્દા આપો. વનસ્પતિકોષ અને પ્રાણીકોષ

વનસ્પતિકોષ	પ્રાણીકોષ
 કોષદીવાલ ધરાવે છે.	 કોષદીવાલ ધરાવતો નથી.
 રંજકકણ હરિતકણ ધરાવે છે.	 હરિતકણ ધરાવતો નથી.
 એક મોટી કેન્દ્રિત રસધાની હોય છે.	 નાની – નાની રસધાનીઓ હોય છે.

પ્રયોગ :-6

